

SECȚIA A TREIA

CAUZA ABRAMIUC ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 37411/02)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

24 februarie 2009

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la articolul 44 § 2 din convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Abramiuc împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din:

JOSEP	CASADEVALL,	<i>președinte,</i>
ELISABET		FURA-SANDSTRÖM,
CORNELIU		BÎRSAN,
ALVINA		GYULUMYAN,
EGBERT		MYJER,
INETA		ZIEMELE,
ANN POWER, <i>judecători</i> , și SANTIAGO QUESADA, <i>grefier de secție</i> ,		

după ce a deliberat în camera de consiliu, la data de 3 februarie 2009,
a pronunțat următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 37411/02 îndreptată împotriva României prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ilie Abramiuc („reclamantul”), a sesizat Curtea la 16 septembrie 2002 în temeiul articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („convenția”).

2. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, domnul R.-H. Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. La 25 mai 2007, Curtea a hotărât să comunice cererea Guvernului. Astfel cum prevede articolul 29 § 3 din convenție, aceasta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

4. Reclamantul s-a născut în anul 1951 și locuiește la Negostina, județul Suceava.

A. Prima procedură privind plata drepturilor de autor

5. La 31 mai 1984, reclamantul, care lucra ca inginer chimist într-o întreprindere de stat, a fost recunoscut ca autor al unei invenții și i s-a eliberat un brevet din partea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci. În perioada 1984-1991, această invenție a fost utilizată în producția industrială de către întreprinderea de stat respectivă.

6. În 1991, după căderea regimului comunist în România, întreprinderea a fost reorganizată într-o întreprindere pe acțiuni cu capital public, cu numele de Retrom S.A. Aceasta a folosit în continuare în producția sa industrială invenția reclamantului fără a-i plăti însă acestuia drepturile de autor, motiv pentru care acesta a acționat societatea în instanță, la 14 octombrie 1992.

7. Prin hotărârea din 12 septembrie 1994, Judecătoria Iași a admis acțiunea și a obligat pârâta („societatea debitoare”) să îi plătească reclamantului 253 942 510 lei românești (ROL), la care se adaugă o rată anuală a dobânzii de 6%.

8. Prin hotărârea din 7 decembrie 1994, Curtea de Apel Iași a respins apelul societății debitoare. Prin hotărârea din 21 martie 1995, Curtea Supremă de Justiție („Curtea Supremă”) a respins recursul acesteia.

B. Încercările de executare silită a hotărârii din 12 septembrie 1994

9. În vederea executării silite a hotărârii din 12 septembrie 1994, reclamantul a sesizat executorul judecătoresc și a inițiat mai multe proceduri, care nu au dus la executarea promptă și completă a hotărârii menționate, ca urmare, în special, a mai multor suspendări ale executării silite dispuse de Procurorul general al României sau de către instanțe, precum și a contestațiilor la executare formulate de societatea debitoare.

10. Astfel cum reiese din scrisoarea din 10 martie 1997 adresată reclamantului de către Curtea de Conturi, societatea debitoare a făcut obiectul unei anchete pentru retragerea, în perioada octombrie-decembrie 1996, a aproximativ 600 000 000 ROL din contul său „pentru a evita o eventuală executare silită prin înghețarea conturilor”. Rezultatele anchetei penale desfășurate împotriva directorilor întreprinderii nu au fost comunicate Curții.

11. În 2003, societatea a fost privatizată. Statul și-a vândut acțiunile și, prin urmare, capitalul întreprinderii a devenit integral privat.

12. Prin scrisoarea din 15 martie 2005, Administrația Finanțelor Publice a informat executorul judecătoresc însărcinat cu executarea hotărârii din 12 septembrie 1994 că societatea datora statului aproximativ 9 miliarde ROL și că o procedură de executare silită imobiliară era în curs.

1. Suspendările executării silite dispuse de Procurorul general al României

13. La cererea societății debitoare, Procurorul general al României a dispus de mai multe ori suspendarea executării hotărârii definitive din 12 septembrie 1994, respectiv la 3 aprilie,

24 noiembrie 1995 și la 31 mai 1996. Reclamantului nu i-a fost comunicat nici un motiv care să justifice aceste suspendări.

14. Prin scrisoarea din 24 mai 1996 adresată societății debitoare, Parchetul General a reamintit conducerii societății sfaturile oferite cu ocazia unei ședințe care a avut loc la 27 martie 1996 la sediul parchetului, și anume solicitarea suspendării procedurilor de poprire în derulare, precum și suspendarea executării silite a hotărârii din 12 septembrie 1994.

2. Cererea de revizuire a hotărârii din 12 septembrie 1994 și suspendarea executării silite dispusă în cadrul acestei proceduri

15. La o dată neprecizată, societatea debitoare a formulat o cerere de revizuire a hotărârii din 12 septembrie 1994. De asemenea, a solicitat suspendarea executării acestei hotărâri până la examinarea cererii sale de revizuire.

16. La 16 iunie 1995, Curtea Supremă a trimis cauza în fața Tribunalului Suceava, în interesul unei bune administrări a justiției.

17. La 21 noiembrie 1995, acesta a respins cererea de suspendare a executării.

18. La 20 martie 1997, instanța a primit o nouă cerere de suspendare a executării formulată de societatea debitoare, până la pronunțarea unui rezultat definitiv al unei proceduri inițiate de societate privind anularea unui brevet de inventator pentru reclamant (a se vedea infra procedura C). Tribunalul a decis, din același motiv, suspendarea procedurii de revizuire.

19. La 27 iunie 1997, Curtea de Apel Suceava a admis recursul reclamantului împotriva ordonanței de suspendare a procedurii de revizuire și a dispus ca Tribunalul Suceava să o continue. A fost declarat inadmisibil recursul împotriva ordonanței de suspendare a executării hotărârii din 12 septembrie 1994, pe motiv că o astfel de decizie, având în vedere caracterul său prealabil, putea fi atacată doar printr-o cale de atac exercitată împotriva hotărârii pronunțate pe fondul cauzei.

20. În urma recursului societății debitoare, prin hotărârea din 31 octombrie 1997, Curtea Supremă a confirmat hotărârea pronunțată la 27 iunie 1997 de către Curtea de Apel Suceava. S-a considerat că, în ceea ce privește caracterul facultativ al suspendării prevăzute la art. 244 pct. 1 C. proc. civ., nu existau motive pentru suspendarea procedurii de revizuire. De asemenea, instanța supremă a observat faptul că „cererea de revizuire (a fost) introdusă în scopul evident de a împiedica executarea unei hotărâri irevocabile”.

21. Reluând examinarea cererii de revizuire formulate de societatea debitoare, Tribunalul Suceava a admis cererea prin hotărârea din 12 martie 1998 și, în consecință, a casat hotărârea din 12 septembrie 1994 și a respins acțiunea reclamantului ca nefondată.

22. Prin hotărârea din 27 martie 2001, Curtea de Apel Suceava a admis recursul reclamantului împotriva hotărârii din 12 martie 1998 și a respins cererea de revizuire, reținând faptul că, la 23 ianuarie 2001, Curtea Supremă a confirmat definitiv valabilitatea brevetului de invenție al reclamantului (a se vedea infra procedura C). Această hotărâre a fost confirmată prin hotărârea Curții Supreme din 30 noiembrie 2001, care a anulat acțiunea introdusă de societatea debitoare pentru neplata taxei de timbru.

3. Dosarul de executare nr. 33/1995. Prima contestație la executarea silită a hotărârii din 12 septembrie 1994 și cererea de suspendare a executării formulate de societatea debitoare

23. În vederea executării silite a hotărârii din 12 septembrie 1994, a fost deschis dosarul nr. 33/1995, la cererea reclamantului, de către biroul executorilor judecătorești de pe lângă Judecătoria Iași. La 5 aprilie 1995 și 17 decembrie 1996 au avut loc două încercări de executare a bunurilor mobile ale societății debitoare.

24. La 18 decembrie 1996, societatea debitoare a sesizat Judecătoria Iași cu o contestație la executarea silită a hotărârii respective. În plus, aceasta a solicitat o suspendare a executării, pe motiv că întreprinderea risca să fie obligată să își înceteze activitatea ca urmare a punerii sub sechestru a echipamentelor sale. De asemenea, aceasta a arătat că era în derulare o procedură care avea ca obiect anularea brevetului reclamantului.

25. Prin încheierea din 19 decembrie 1996, instanța a dispus suspendarea executării până la pronunțarea unui rezultat definitiv în ceea ce privește contestația privind executarea cu privire la care a fost sesizată. La 10 martie 1997, Curtea de Apel Iași a declarat ca inadmisibil recursul reclamantului pe motiv că o astfel de decizie, având în vedere caracterul său prealabil, putea fi atacată doar printr-o cale de atac exercitată împotriva hotărârii pronunțate pe fondul cauzei. În urma recursului reclamantului, prin hotărârea din 30 septembrie 1997, Curtea Supremă a reluat motivul invocat de curtea de apel și a respins respectiva acțiune.

26. În ceea ce privește examinarea pe fond a contestației la executare, au fost pronunțate șase amânări în perioada 3 februarie - 29 septembrie 1997 în așteptarea rezultatului final al căilor de apel formulate de reclamant împotriva încheierii din 19 decembrie 1996 (a se vedea supra pct. 25). La 23 martie 1998, tribunalul a suspendat examinarea contestației până la pronunțarea rezultatului definitiv al procedurilor care aveau ca obiect revizuirea hotărârii din 12 septembrie 1994 și, respectiv, anularea brevetului reclamantului. La 6 septembrie 1999, instanța a respins cererea reclamantului privind reluarea examinării cauzei, pe motiv că ambele proceduri care justificau suspendarea acesteia nu au fost încă soluționate.

27. La o dată neprecizată, a fost reluată examinarea fondului contestației. Dezbaterile au avut loc la 25 februarie 2002.

28. Prin hotărârea din 4 martie 2002, Tribunalul Iași a respins contestația împotriva executării silită formulate de societatea debitoare.

29. Prin hotărârea definitivă din 21 iunie 2002, Curtea de Apel Iași a admis recursul societății și a admis contestația la executare împotriva măsurilor de executare silită luate în dosarul nr. 33/1995. S-a reținut faptul că executarea silită ar fi trebuit să se încheie odată cu validarea popririi prin hotărârea din 21 iulie 2000 a Judecătoriei Pașcani (a se vedea infra pct. 44). Reclamantul a fost obligat să îi plătească pârâtei 255 000 000 ROL cu titlu de cheltuieli de judecată.

4. Dosarul de executare nr. 17/2002. Cea de-a doua contestație la executarea silită a hotărârii din 12 septembrie 1994

30. Având în vedere faptul că procedura de executare silită deschisă în temeiul dosarului nr. 33/1995 a durat șase ani, reclamantul a solicitat reactualizarea creanței sale în raport cu rata inflației. Prin urmare, un nou dosar de executare, nr. 17/2002, a fost deschis la 4 februarie 2002 prin decizia Judecătoriei Pașcani.

31. Prin procesul-verbal redactat la 11 februarie 2002, executorul judecătoresc a calculat valoarea reactualizată a creanței reclamantului și a stabilit o nouă valoare de 5 525 300 541 ROL.

32. La 18 și 19 februarie 2002, societatea debitoare a pus la dispoziția reclamantului o sumă totală de 53 000 000 ROL, pe care acesta a încasat-o la 17 mai 2002.

33. La 19 februarie 2002, Judecătoria Pașcani a respins o cerere de ordonanță președințială prezentată de societatea debitoare, care avea ca obiect suspendarea executării hotărârii din 4 februarie 2002 (a se vedea supra pct. 30).

34. În cursul anului 2002, societatea a sesizat Judecătoria Iași cu o contestație la executare având ca obiect anularea procesului-verbal din 11 februarie 2002.

35. La 18 aprilie 2002, tribunalul și-a declinat competența în favoarea Judecătoriei Pașcani.

36. Prin hotărârea din 11 martie 2003, Judecătoria Pașcani a admis contestația la executare și a anulat procesul-verbal din 11 februarie 2002. Reclamantul a introdus un recurs împotriva acestei decizii. La 11 noiembrie 2003, Înalta Curte de Casație și Justiție (noua denumire a Curții Supreme de Justiție, „Înalta Curte”) a trimis cauza în fața Judecătoriei Vrancea, în interesul unei bune administrări a justiției. Prin hotărârea din 8 martie 2004, aceasta a admis recursul reclamantului și a trimis cauza spre rejudecare Judecătoriei Focșani. Prin hotărârea din 25 ianuarie 2005, Înalta Curte a respins o cerere de revizuire formulată de societatea debitoare împotriva acestei hotărâri.

37. La 2 septembrie 2004, executorul judecătoresc a întocmit un proces-verbal de executare prin care, după deducerea valorilor percepute de reclamant, acesta a calculat valoarea reactualizată a creanței, stabilind o nouă valoare de 7 630 440 047 ROL în sarcina societății debitoare.

38. Rezultă din procesul-verbal întocmit la 18 martie 2005 de către executorul judecătoresc faptul că vânzarea la licitație a unui bun imobiliar de către societatea debitoare în vederea recuperării creanței reclamantului nu s-a realizat, în măsura în care administrația fiscală a inițiat și o procedură de executare silită împotriva societății.

39. În urma trimiterii dosarului la Judecătoria Focșani în vederea examinării contestației (a se vedea supra pct. 36), la 31 octombrie 2004, s-a efectuat o expertiză contabilă în vederea reactualizării valorii despăgubirii stabilite prin hotărârea din 12 septembrie 1994, precum și a stabilirii sumelor deja achitate de debitoare în executarea acestei hotărâri. Conform acestei expertize, suma totală plătită de aceasta reclamantului era de 576 620 739 ROL, iar suma restantă care trebuia achitată era de 67 695 486 197 ROL. La 7 februarie 2005, societatea debitoare a contestat această expertiză.

40. La 7 iulie 2005, a fost autentificată la notarul public o tranzacție între societatea debitoare, pe de o parte, și reclamant și un alt creditor al societății, pe de alta. Conform termenilor stipulați în tranzacție, societatea le plătea acestora o sumă totală de 4 500 000 000 ROL în vederea stingerii tuturor litigiilor legate de executarea hotărârii din 12 septembrie 1994 și care făceau obiectul dosarelor pendinte în fața instanțelor naționale și în fața executorului judecătoresc. Reiese din afirmațiile reclamantului, necontestate de Guvern, că această tranzacție a ținut cont și de dosarele de executare deschise împotriva reclamantului în vederea recuperării de către societate a cheltuielilor de judecată stabilite prin hotărârile din 21 iunie 2002 și din 24 ianuarie 2003. Tranzacția menționa în mod expres: „ca urmare a încheierii și executării prezentei tranzacții, părțile declară că nu au nici o pretenție reciprocă care decurge din respectiva hotărâre (din 12 septembrie 1994)”. Reclamantul a primit 2 500 000 000 ROL în urma acestei tranzacții.

41. La 27 martie 2006, au avut loc dezbateri în fața Judecătoriei Focșani. Reprezentantul societății a solicitat instanței să fie reținută și respectiva tranzacție. Avocatul reclamantului a precizat că nu acceptă această tranzacție și a solicitat instanței respingerea contestației la executare.

42. Prin hotărârea pronunțată la aceeași dată, Judecătoria Focșani a respins contestația la executarea silită ca fiind lipsită de obiect în urma tranzacției menționate anterior.

43. Prin scrisoarea din 27 august 2007 adresată grefei, reclamantul a considerat că tranzacția din 7 iulie 2005 era profund nedreaptă în măsura în care suma indicată era net inferioară valorii creanței sale, astfel cum reieșea din expertiza contabilă din 31 octombrie 2004. Totuși, acesta a observat că a acceptat tranzacția pentru a evita să-și expună în continuare familia la amenințări „din partea celor care au cumpărat acțiuni ale S.C. Retrom S.A.” și pentru a împiedica punerea sub sechestru a bunurilor sale în vederea recuperării de către societatea debitoare a cheltuielilor de judecată acordate acesteia prin hotărârile din 21 iunie 2002 și din 24 ianuarie 2003.

5. Poprirea și executarea silită imobiliară

44. Confruntat cu refuzul societății debitoare de a-i plăti despăgubirea stabilită prin hotărârea din 12 septembrie 1994, reclamantul a inițiat mai multe proceduri de poprire în vederea recuperării creanței sale:

- o primă procedură de înființare a popririi a debutat în ianuarie 1995 și a fost soluționată definitiv prin hotărârea din 28 noiembrie 2001 a Curții de Apel Iași, care a validat poprirea pentru o sumă totală de 125 749 689 ROL în favoarea unui număr de patru creditori ai societății în cauză, printre care se număra și reclamantul;

- în urma executării silite imobiliare inițiate în 1997 de reclamant, la 12 ianuarie 2000, Judecătoria Pașcani a dispus vânzarea prin licitație publică a unui imobil aparținând societății debitoare la un preț de 55 000 000 ROL. Actele de la dosar nu permit cunoașterea sumei atribuite reclamantului ca urmare a acestei vânzări;

- cea de-a doua cerere de înființare a popririi, formulată de reclamant în 2000, a fost soluționată prin hotărârea definitivă din 21 iulie 2000 a Judecătoria Pașcani, care a validat poprirea solicitată de reclamant și de patru alți creditori ai societății pentru o sumă de 523 620 739 ROL, pentru toate creanțele;

- cea de-a treia cerere de înființare a popririi formulată de reclamant în 2002 a fost respinsă prin hotărârea definitivă din 4 noiembrie 2004 a Curții de Apel Iași, care a hotărât că limita creanței nu era sigură în măsura în care procesul-verbal din 11 februarie 2002 privind reactualizarea sa a fost anulat ca urmare a unei contestații la executare, prin hotărârea din 11 martie 2003 a Judecătoria Pașcani (a se vedea supra pct. 36).

45. Din ordinele de plată, ale căror copii au fost prezentate la dosar de către reclamant, că, în temeiul popririlor dispuse în ceea ce îl privește, la 22 februarie, 24 mai, 8 iunie, la 15, 22 și 30 octombrie 2001 și la 25 martie și 2 august 2002, a primit o sumă totală de 473 620 739 ROL în temeiul creanței sale împotriva societății debitoare.

C. Procedura privind valabilitatea brevetului reclamantului

46. În 1996, după ce a fost inițiată executarea silită a hotărârii din 12 septembrie 1994, societatea debitoare a contestat în instanță valabilitatea brevetului eliberat reclamantului la 31 mai 1984. Prin hotărârea din 14 februarie 1997, Tribunalul București a admis acțiunea și a anulat brevetul. Reclamantul a declarat apel în fața Curții de Apel București. La 4 iunie 1999, la cererea societății, Curtea Supremă a trimis cauza în fața Curții de Apel Iași. Aceasta din urmă a admis apelul și, prin hotărârea din 24 martie 2000, a respins acțiunea. În urma recursului societății, prin hotărârea definitivă din 23 ianuarie 2001, Curtea Supremă a confirmat valabilitatea brevetului.

D. Cea de-a doua procedură privind plata drepturilor de autor

47. La 23 mai 1995, reclamantul a acționat din nou în justiție societatea debitoare, pretinzând că aceasta a folosit în continuare invenția sa, chiar după data la care acesta a introdus prima acțiune vizând acordarea drepturilor de autor (a se vedea supra procedura A).

48. Prin hotărârea din 16 octombrie 1995, Tribunalul Iași a respins acțiunea pe motiv că pârâta nu mai folosea respectiva invenția și că dreptul de acțiune al reclamantului era prescris.

49. La 2 februarie 1996, Curtea de Apel Iași a casat hotărârea tribunalului, pe motivul că acesta în mod greșit a reținut că a intervenit prescripția, și i-a remis cauza.

50. Prin hotărârea din 16 decembrie 1996, Tribunalul Iași a respins pretențiile reclamantului, considerând că acesta a fost despăgubit integral pentru invenția sa.

51. Reclamantul a declarat apel în fața Curții de Apel.

52. La 18 aprilie 1997, la cererea societății debitoare, Curtea de Apel a suspendat examinarea cauzei pe motiv că era în derulare o procedură pentru anularea brevetului reclamantului. Conform persoanei în cauză, suspendarea a durat până la 23 aprilie 2001.

53. Prin hotărârea din 14 mai 2001, Curtea de Apel a respins apelul reclamantului împotriva hotărârii din 16 decembrie 1996. De asemenea, prin hotărârea din 28 iunie 2002, a respins recursul acestuia.

E. Procedura privind reactualizarea creanței în baza hotărârii din 12 septembrie 1994

54. La 12 aprilie 2000, reclamantul a sesizat Tribunalul Iași cu o acțiune împotriva societății debitoare solicitând reactualizarea creanței sale în raport cu rata inflației calculată începând cu 12 septembrie 1994, data pronunțării hotărârii. Conform acestuia, până la introducerea respectivei acțiuni, nu primise nici o parte din despăgubirea stabilită prin această hotărâre.

55. Prin hotărârea din 18 septembrie 2000, instanța a respins acțiunea ca prescrisă. S-a considerat că reclamantul trebuia să introducă acțiunea în termen de trei ani de la momentul cunoașterii prejudiciului rezultat din refuzul de executare din partea societății debitoare, și anume din 1995, având în vedere faptul că această hotărâre a devenit definitivă la 7 decembrie 1994, în momentul confirmării sale de către Curtea de Apel Iași. Instanța a dispus ca reclamantul să îi plătească pârâtei 4 000 000 ROL cu titlu de cheltuieli de judecată.

56. Reclamantul a declarat apel susținând că cererea sa de reactualizare nu era prescrisă. Acesta a arătat că, având în vedere că societatea debitoare a contestat valabilitatea brevetului de invenție și a solicitat revizuirea hotărârii din 12 septembrie 1994, îi era astfel imposibilă sesizarea instanțelor cu o acțiune de reactualizare a creanței în cauză înainte de confirmarea sa în instanță prin respingerea cererii de revizuire, adică la 27 martie 2001 (a se vedea supra pct. 22). În plus, având în vedere că cererea de reactualizare a creanței sale avea un caracter auxiliar față de creanța principală, aceasta nu putea fi prescrisă atâta timp cât creanța principală nu era prescrisă.

57. Prin hotărârea din 1 februarie 2002, Curtea de Apel Iași a respins apelul, insistând asupra faptului că reclamantul cunoștea refuzul debitoare de a se conforma hotărârii în cauză de la începutul executării silite. Prin urmare, ținând seama și de inflația înregistrată în cursul acestei perioade, persoana în cauză trebuia să își introducă acțiunea în termen de trei ani de la 7 decembrie 1994. Prin aceeași hotărâre, curtea de apel a dispus ca reclamantul să îi plătească societății debitoare 223 000 000 ROL cu titlu de cheltuieli de judecată. În această privință, curtea de apel a reținut faptul că „fără a subestima activitatea avocatului intimatului, (instanța trebuia) să țină seama de faptul că respectiva cauză în care a fost sesizată a fost soluționată în baza unei excepții ridicate din oficiu de prescriere a dreptului la acțiune. În aceste circumstanțe, onorariile practicate de avocatul ales, în valoare de 852 124 525 ROL, (erau) excesive în raport cu problema de drept în discuție și în raport cu onorariile minime stabilite de [...] Uniunea Avocaților din România”.

58. Reclamantul a formulat recurs, insistând asupra argumentelor legate de caracterul accesoriu al cererii sale de reactualizare în raport cu creanța principală. În această privință, la 21 iulie 2000, la momentul validării popririi, acesta a observat faptul că principala creanță nu a fost considerată prescrisă (a se vedea supra pct. 44) și că, în plus, prescripția este o sancțiune pentru lipsa de diligență a titularului dreptului în cauză, ceea ce nu era cazul său. De

asemenea, acesta a contestat cuantumul excesiv al cheltuielilor de judecată pe care era obligat să le ramburseze societății.

59. Prin hotărârea din 24 ianuarie 2003, Curtea Supremă a respins recursul, confirmând astfel hotărârea contestată. În ceea ce privește capătul de cerere privitor la cheltuielile de judecată, Curtea Supremă a considerat că, în speță, Curtea de Apel a examinat cererea „în condițiile Legii privind profesia de avocat”.

60. Din afirmațiile reclamantului, necontestate de Guvern, reiese că două dosare de executare silită au fost deschise în 2005 împotriva sa în vederea recuperării de către societate a cheltuielilor de judecată stabilite în favoarea sa prin hotărârea din 21 iunie 2002 (a se vedea supra pct. 29) și prin hotărârea din 24 ianuarie 2003. În cadrul acestor dosare, societatea a solicitat sechestrul asupra bunurilor reclamantului.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE RELEVANTE

A. Constituția

61. Dispozițiile din Constituția din 1991, relevante în speță, se citesc după cum urmează:

Articolul 11 pct. 2

„Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.”

Articolul 20

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.”

Articolul 21

„(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept.”

Articolul 133 alin. (2)

„Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. În acest caz, lucrările sunt prezidate de președintele Curții Supreme de Justiție [...]”

62. Constituția revizuită la 31 octombrie 2003 este redactată după cum urmează în părțile sale relevante în speță:

Articolul 20 alin. (2)

„(2) Dacă exista neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

Articolul 21 alin. (3)

„Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.”

Articolul 133

„(2) Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată [...] în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor, potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică. (...)”

(3) Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară pot fi atacate la Înalta Curte de Casație și Justiție.

B. Codul de procedură civilă

63. Dispozițiile Codului de procedură civilă și jurisprudența internă relevante privind neexecutarea hotărârilor definitive și reactualizarea creanțelor stabilite printr-un titlu executoriu sunt descrise în cauza *Virgil Ionescu împotriva României* (nr. 53037/99, 28 iunie 2005, pct. 31-37) și *Topciov împotriva României* [(dec.), nr. 17369/02, 15 iunie 2006].

64. Înainte de modificarea Codului de procedură civilă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59 din 25 aprilie 2001, reactualizarea creanțelor, în cadrul unei proceduri de executare silită, putea fi solicitată doar pe cale judiciară. Prin această ordonanță de urgență a fost introdus articolul 371² pct. 3, conform căruia reactualizarea este făcută de executorul judecătoresc.

65. Înainte de abrogarea sa prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58 din 25 iunie 2003, articolul 330² pct. 1 prevedea ca Procurorul general al României să poată dispune suspendarea executării hotărârilor definitive înainte de introducerea unui recurs în anulare. Prin Decizia nr. 73 din 4 iunie 1996, publicată în Monitorul Oficial din 22 octombrie 1996, Curtea Constituțională a României a declarat această dispoziție neconstituțională.

66. Conform art. 282 alin. (2) C. proc. civ., împotriva încheierilor premergătoare nu se poate face apel decât o dată cu fondul, în afara de cazul în care prin ele s-a întrerupt cursul judecății.

67. Art. 320 pct. 1 C. proc. civ. prevede obligația examinării de urgență și cu precădere a contestațiilor la executarea silită.

C. Legea nr. 92 din 4 august 1992 pentru organizarea judecătorească, astfel cum a fost republicată la 30 septembrie 1997 (Legea nr. 92/1992)

68. Titlul VII din Legea nr. 92/1992 privește răspunderea disciplinară a magistraților. Această răspundere este angajată pentru abateri de la îndatoririle de serviciu și comportări care dăunează interesului serviciului sau prestigiului justiției. Acțiunea disciplinară împotriva judecătorilor se exercită de către ministrul Justiției, care poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii după primirea rezultatelor unei cercetări prealabile. Sunt sancțiuni disciplinare muștrarea, diminuarea salariului, transferul temporar la o altă instanță, suspendarea temporară din funcție, îndepărtarea din magistratură.

69. Acest titlu a fost abrogat prin Legea nr. 303 din 28 iunie 2004 privind statutul magistraților.

D. Legea nr. 303 din 28 iunie 2004 privind statutul magistraților (Legea nr. 303/2004)

70. Conform articolului 95 din Legea nr. 303/2004, orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a unui magistrat, cu încălcarea obligațiilor profesionale ori cu săvârșirea de către acesta a unor abateri disciplinare. Conform articolului 97 litera (f) din lege, se consideră abatere disciplinară nerespectarea în mod repetat a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu

celeritate a cauzelor. Articolul 98 din lege prevede sancțiunile disciplinare, care sunt similare celor prevăzute de Legea nr. 92/1992.

E. Legea nr. 304 din 28 iunie 2004 privind organizarea judiciară (Legea nr. 304/2004)

71. Această lege a abrogat majoritatea dispozițiilor Legii nr. 92/1992. Conform articolului 10 din Legea nr. 304/2004, toate persoanele au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

F. Hotărârea Tribunalului Iași nr. 797 din 30 martie 2007

72. Guvernul a prezentat, în anexa la observațiile sale, hotărârea nr. 797 din 30 martie 2007, pronunțată de Tribunalul Iași într-o procedură având ca obiect obligația statului, reprezentat de Ministerul Finanțelor, de a plăti lui D.I.V. reparații pentru prejudiciile materiale și morale cauzate pe motivul duratei excesive a unei proceduri penale împotriva sa. Tribunalul a admis acțiunea. Hotărârea era redactată după cum urmează în părțile sale relevante în speță:

„Pentru (reclamantă), eroarea judiciară a cărei victimă a fost nu constă în faptul că a fost condamnată definitiv pe nedrept, nici în privarea sa de libertate, ci în *durata excesivă*, nejustificată și nerezonabilă a procedurilor penale al cărei obiect l-a reprezentat din cauza unei confuzii. În temeiul articolului 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, statele membre recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al convenției. Printre acestea, articolul 6 din convenție garantează dreptul la un proces echitabil, o parte a acestui concept fiind judecarea într-un termen rezonabil, care trebuie apreciat în funcție de complexitatea cauzei, a comportamentului părților și a celui al autorităților, precum și a importanței pentru părți a obiectului procedurii (Curtea EDO, cauza *Pierazzini împotriva Italiei*, 27.2.1992). Din punctul de vedere al Convenției, întârzierile cauzate de orice autoritate a statului pot genera o încălcare a articolului 6 [CEDO, cauza *Martins Moreira (împotriva Portugaliei)*, 26.10.1998], obligația statului fiind una de rezultat. Scopul acestei garanții este de a proteja părțile de o durată excesivă a procedurilor, de a asigura eficiența și credibilitatea acțiunii în justiție, de a evita menținerea persoanei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni într-o stare de incertitudine în ceea ce privește situația sa pentru o perioadă prea lungă.

Exact aceste garanții nu au fost respectate în cadrul procedurii inițiate împotriva reclamantei.

În aceste condiții, instanța reține faptul că (reclamanta) a acuzat în mod corect o întârziere excesivă în pronunțarea unei hotărâri de constatare a lipsei sale de vinovăție sale și eroarea produsă, ținând seama de faptul că verificarea identității autorului prevalează față de oricare alte verificări, în special în măsura în care (reclamanta) a prezentat atât în fața instanțelor, cât și în fața celorlalte autorități (Parchet) informații din care rezulta caracterul evident al confundării sale cu o altă persoană (...), elemente în raport cu care durata procedurilor (...) este nerezonabilă.

Aceste considerente fiind reținute, în cadrul jurisprudenței CEDO dezvoltată pe baza cauzei *Kudła împotriva Poloniei* (hotărârea din 26 octombrie 2000), conform căreia statele parte la convenție sunt obligate să pună la dispoziția justițiabililor o cale de atac prin care aceștia să se poată plânga în ceea ce privește depășirea duratei rezonabile a procedurii, o instanță investită cu o asemenea plângere trebuie să fie competentă pentru a acorda cel puțin reparații în cazul în care plângerea este întemeiată.

Articolul 13 din convenție [...] reprezintă expresia directă a obligației statelor de a proteja drepturile omului, în primul rând, la nivelul propriei ordini juridice, ceea ce reprezintă o garanție suplimentară pentru o beneficiere efectivă de aceste drepturi.”

73. Nu rezultă din informațiile furnizate de Guvern că această hotărâre, pronunțată în primă instanță, a fost confirmată în recurs.

III. LUCRĂRILE COMISIEI EUROPENE PENTRU DEMOCRAȚIE PRIN DREPT (COMISIA DE LA VENEȚIA)

74. Cu ocazia celei de-a 69-a sesiuni plenare (15-16 decembrie 2006), Comisia de la Veneția a adoptat un „Studiu privind eficiența acțiunilor interne în materie de durată excesivă a procedurilor” [documentul CDL- AD(2006)036], ale cărei fragmente relevante în speță sunt formulate după cum urmează:

„59. În general, majoritatea statelor membre ale Consiliului Europei (cu excepția Armeniei, Azerbaidjanului, Greciei, României și Turciei) dispun de un instrument procedural care le permite indivizilor să depună plângere în cazul duratei excesive a unei proceduri.

65. Acțiunile inițiate în cazul unei durate presupus excesive a procedurilor pot fi clasificate în diferite moduri.

- *Acțiunile preventive sau de accelerare* vizează scurtarea duratei procedurilor pentru a evita ca aceasta să devină excesivă, în timp ce acțiunile în despăgubiri le oferă indivizilor o despăgubire pentru întârzierile care deja există (fie că procedura este în continuare în derulare sau finalizată).- *Acțiunile pecuniare* oferă o reparație financiară pentru prejudiciul suferit (material și/sau moral). *Acțiunile nepecuniare* oferă o reparație morală (de exemplu, recunoașterea încălcării sau reducerea unei pedepse).

- Anumite acțiuni *sunt inițiate atât pentru procedurile în derulare, cât și pentru cele finalizate*, în timp ce altele *sunt inițiate doar pentru procedurile în derulare*. Într-adevăr, în cazul în care o procedură este finalizată, acțiunile de accelerare nu au, în mod evident, nici o utilitate, iar acțiunea poate consta, prin urmare, doar în despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ca urmare a duratei excesive a procedurii sau ca acțiune disciplinară împotriva autorității responsabile pentru această durată excesivă.

- Anumite acțiuni se pot aplica *tuturor tipurilor de proceduri (civile, administrative sau penale)*, în timp ce altele se aplică doar procedurilor penale.

142. Prin urmare, Curtea precizează că *o combinație a acestor două tipuri de acțiuni*, una în scopul accelerării procedurii și cealaltă în scopul oferirii unei reparații, poate să pară cea mai bună soluție.

147. O acțiune disciplinară împotriva judecătorului care a dovedit un ritm lent poate fi asimilată unei acțiuni efective împotriva duratei urmăririi penale în temeiul articolului 13 din convenție doar dacă are o „consecință directă și imediată asupra procedurii care a generat plângerea”. Rezultă că acțiunea disciplinară trebuie să aibă un anumit număr de caracteristici specifice. În cazul în care este depusă o plângere, organul de control trebuie să aibă obligația examinării problemei respective împreună cu judecătorul care a dovedit un ritm lent. Reclamantul trebuie să fie parte la procedură. Decizia, oricare ar fi ea, nu trebuie să producă efecte doar asupra situației personale a judecătorului în cauză.

148. Indiferent de forma de reparație, aceasta trebuie să fie însoțită de recunoașterea încălcării survenite. Prin urmare, instanța internă trebuie să recunoască faptul că cerința unei durate rezonabile nu a fost îndeplinită și că o măsură specifică trebuie luată în scopul reparației nerespectării „termenului rezonabil”, în sensul articolului 6 alineatul (1) din convenție. Această recunoaștere trebuie să existe „cel puțin în esență”.

151. Articolul 13 nu prevede ca o cale de atac specifică să fie prevăzută în ceea ce privește durata excesivă a procedurilor; o acțiune constituțională sau în instanță, în general, precum o acțiune în scopul stabilirii responsabilității extracontractuale a statului, poate fi suficientă. Cu toate acestea, o astfel de acțiune trebuie să aibă un caracter efectiv, atât în plan teoretic, cât și în practică.

152. În lipsa unui temei legal specific, existența acțiunii și sfera sa de aplicare trebuie enunțate clar și confirmate, sau completate, de practica organelor competente și/sau jurisprudența corespunzătoare.

153. Indiferent de măsura dispusă de autoritatea competentă, acțiunea internă pentru durată excesivă răspunde cerințelor convenției doar dacă a dobândit, în teorie și în practică, *certitudinea juridică suficientă care să îi permită reclamantului să o folosească în momentul depunerii unei cereri în fața Curții*.

158. Nu trebuie ca „acțiunile împotriva întârzierilor” prevăzute de dreptul intern să rămână doar teoretice: trebuie să existe o jurisprudență suficientă care să dovedească faptul că exercitarea acestor acțiuni poate permite într-adevăr accelerarea procedurii sau obținerea unei reparații adecvate.

159. În lipsa acestei jurisprudențe specifice, o acțiune poate fi considerată „efectivă” dacă textul legii în cauză precizează fără echivoc faptul că aceasta vizează în mod expres soluționarea problemei duratei excesive a procedurilor în fața instanțelor interne.”

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ALE ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE ȘI ALE ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 CA URMARE A NEEEXECUTĂRII HOTĂRÂRII DIN 12 SEPTEMBRIE 1994

75. Reclamantul pretinde că neexecutarea hotărârii definitive din 12 septembrie 1994 reprezintă o încălcare a dreptului său de acces la o instanță. În special, acesta se plânge că, în ciuda beneficiilor incalculabile pe care statul român le-a obținut din utilizarea invenției sale în industrie, acestuia i s-a refuzat îndelung beneficiul drepturilor sale recunoscute printr-o hotărâre judecătorească definitivă. Acesta a adăugat că societatea debitoare a fost privatizată în 2003, fără a ține seama de datoria către acesta, ceea ce a dus la accentuarea problemelor privind recuperarea acestei datorii.

De asemenea, acesta consideră că imposibilitatea de a obține executarea hotărârii din 12 septembrie 1994 presupune încălcarea dreptului său la respectarea bunurilor.

Reclamantul invocă articolul 6 § 1 din convenție și articolul 1 din Protocolul nr. 1, redactate după cum urmează în părțile lor relevante pentru cazul de față:

Articolul 6 § 1 din convenție

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

Articolul 1 din Protocolul nr. 1

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Cu privire la admisibilitate

76. Curtea constată că aceste capete de cerere nu sunt în mod vădit nefondate în sensul articolului 35 § 3 din convenție. De asemenea, Curtea subliniază că acestea nu prezintă nici un alt motiv de inadmisibilitate. Este necesar, prin urmare, să fie declarate admisibile.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

a) Guvernul

77. Guvernul admite că a existat o întârziere în ceea ce privește executarea hotărârii din 12 septembrie 1994, dar consideră că această întârziere era justificată de condiții obiective. Astfel, acesta precizează că respectiva cerere de revizuire a hotărârii, formulată de societatea debitoare, a determinat o suspendare a executării până la 30 noiembrie 2001 și că, în plus, în cadrul unei contestații la executare formulată de societate, instanțele au acordat, de asemenea, suspendarea executării. Acesta consideră că, având în vedere numeroasele proceduri inițiate de părți, era necesară suspendarea executării hotărârii în cauză pentru a evita ca rezultatul acestor proceduri să influențeze executarea menționată.

78. Ulterior, acesta notează că, în urma procedurilor de poprire inițiate de reclamant, acesta a obținut recuperarea creanței sale, chiar dacă parțial, ceea ce dovedește că autoritățile au dat dovadă de diligență în speță.

79. În plus, Guvernul insistă asupra faptului că, în temeiul tranzacției încheiate între societate și reclamant, toate litigiile legate de executarea hotărârii menționate au fost stinse,

inclusiv cel care face obiectul dosarului examinat de Tribunalul Vrancea, în cadrul căruia un expert a calculat valoarea reactualizată a creanței reclamantului. În ceea ce privește o convenție legalizată de notarul public, tranzacția poate fi contestată doar prin înscrierea în fals. În orice caz, conform Guvernului, amenințările reclamantului din scrisoarea sa din 27 august 2007 (a se vedea supra pct. 43) nu pot fi reținute în lipsa oricărei probe relevante, în măsura în care sarcina probei îi revine autorului afirmației. În plus, tranzacția a fost semnată și de o altă persoană, de asemenea creditoare a societății.

80. Guvernul a concluzionat în sensul că societatea debitoare și-a îndeplinit obligația care decurgea din hotărârea din 12 septembrie 1994.

b) Reclamantul

81. Reclamantul se plânge de faptul că autoritățile naționale, care aveau obligația de a da dovadă de diligență în executarea hotărârii, nu au făcut altceva decât să amâne respectiva executare timp de aproximativ doisprezece ani. În această privință, el consideră că respectiva contestație la executare trebuia soluționată cu celeritate, ceea ce nu s-a întâmplat.

82. În ceea ce privește tranzacția menționată de Guvern, reclamantul precizează că, având în vedere că societatea debitoare i-a plătit 2 500 000 000 ROL în 2005, acesta a fost privat de respectiva sumă până la acea dată. În orice caz, acesta consideră că creanța sa era net superioară sumei înscrise în tranzacție.

2. Motivarea Curții

83. Curtea reamintește că executarea unei hotărâri, indiferent de instanță, trebuie considerată ca parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 din convenție (*Hornsby împotriva Greciei*, 19 martie 1997, pct. 40, *Culegere de decizii și hotărâri 1997-II*). În cazul în care autoritățile sunt obligate să acționeze în vederea executării unei hotărâri judecătorești și nu fac acest lucru, această inerție angajează răspunderea statului în temeiul articolului 6 § 1 din convenție (*Scollo împotriva Italiei*, 28 septembrie 1995, pct. 44, seria A nr. 315-C).

84. În speță, Curtea observă că, prin hotărârea definitivă din 12 septembrie 1994, Tribunalul Iași a dispus ca o societate pe acțiuni cu capital public să îi plătească reclamantului 253 942 510 ROL, la care se adaugă o rată anuală a dobânzii de 6%. Această hotărâre a dat naștere, în patrimoniul reclamantului, a unui „bun” în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1.

85. De asemenea, aceasta notează că, în vederea executării hotărârii, reclamantul a trebuit să inițieze numeroase proceduri, chiar dacă debitoarea a fost o societate cu capital public până la privatizarea sa în 2003. Or, nu este oportun să i se solicite unei persoane care a obținut o creanță împotriva statului în urma unei proceduri judiciare să inițieze, ulterior, procedura de executare silită pentru a obține o reparație (*Metaxas împotriva Greciei*, nr. 8415/02, pct. 19, 27 mai 2004). În plus, societatea debitoare a făcut obiectul unei anchete din partea Curții de Conturi pentru retragerea unei sume de bani din contul său pentru a evita o eventuală executare silită (a se vedea supra pct. 10).

86. În orice caz, Curtea reamintește că a considerat deja că o omisiune din partea autorităților de a se conforma într-un termen rezonabil unei hotărâri definitive poate genera o încălcare a articolului 6 § 1 din convenție și articolului 1 din Protocolul nr. 1 al convenției, în special atunci când obligația de executare a deciziei în cauză îi aparține unei autorități administrative (a se vedea, *mutatis mutandis*, printre multe altele, *Metaxas* precitată, pct. 26 și 31, și *Tacea împotriva României*, nr. 746/02, pct. 27, 39 și 40, 29 septembrie 2005).

87. În speță, Curtea evidențiază că executarea hotărârii în cauză s-a confruntat cu numeroase suspendări acordate atât de Procurorul general al României în 1995 și 1996 (a se vedea supra pct. 13 și 14), cât și de instanțe sesizate cu privire la contestațiile la executare

formulate de societatea debitoare, cu proceduri paralele sau căi de atac extraordinare. Astfel, în cadrul unei proceduri de revizuire a hotărârii în cauză, executarea a fost suspendată în perioada 20 martie 1997 – 30 noiembrie 2001 (a se vedea supra pct. 18 și 22), în așteptarea pronunțării într-o altă procedură privind valabilitatea brevetului de invenție al reclamantului; aceasta a fost suspendată și în perioada 19 decembrie 1996 – 21 iunie 2002, în așteptarea pronunțării definitive în contestația la executare (a se vedea supra pct. 25 și 29).

88. Deși Curtea a hotărât deja că suspendarea executării unei hotărâri judecătorești pe parcursul perioadei necesare pentru găsierea unei soluții satisfăcătoare la problemele de ordine publică poate fi justificată în circumstanțe excepționale [*Immobiliare Saffi împotriva Italiei* (GC), nr. 22774/93, pct. 69, CEDO 1999-V], s-a considerat că nu era cazul în speță. În această privință, se observă că suspendările acordate de parchet nu erau motivate, în timp ce cele acordate de instanțe pot fi considerate incidente procedurale dilatorii, în măsura în care procedurile paralele și căile de atac extraordinare care le justifică au fost respinse în cele din urmă (a se vedea supra procedurile B.2 și C). În orice caz, suspendările acordate astfel au întârziat pentru o perioadă foarte lungă executarea hotărârii din 12 septembrie 1994.

89. Curtea consideră surprinzător faptul că primele plăți efectuate în favoarea reclamantului nu au fost făcute decât pe parcursul anilor 2001 și 2002 (a se vedea supra pct. 32 și 45).

90. De asemenea, evidențiază că, prin tranzacția din 7 iulie 2005, legalizată de notarul public, reclamantul și societatea debitoare au convenit să stingă toate litigiile privind executarea hotărârii în cauză și să nu mai aibă nici o pretenție referitoare la această hotărâre, în schimbul plății, de către societatea debitoare, a unei sume de bani (a se vedea supra pct. 40). Chiar dacă reclamantul pretinde că a acceptat această tranzacție ca urmare a amenințărilor primite, Curtea nu identifică, printre documentele prezentate la dosar, nici un indiciu care să îi susțină afirmațiile și să elimine astfel orice dubiu privind validitatea tranzacției în cauză. Prin urmare, Curtea consideră hotărârea din 12 septembrie 1994 ca fiind executată la 7 iulie 2005.

91. Cu toate acestea, observă că executarea în cauză a avut loc abia după unsprezece ani de la pronunțarea hotărârii.

92. După ce a examinat toate elementele ce i-au fost prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a expus nici o faptă și niciun argument care să poată justifica o asemenea întârziere de executare.

93. Ținând seama de jurisprudența sa în materie și de elementele concrete ale dosarului, Curtea consideră că, în speță, prin intermediul organelor sale specializate, statul nu a depus toate eforturile necesare pentru executarea cu celeritate a hotărârii din 12 septembrie 1994.

94. Prin urmare, au fost încălcate articolele 6 § 1 din convenție și 1 din Protocolul nr. 1.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSELE ÎNCĂLCĂRI ALE ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE CA URMARE A DURATEI PROCEDURILOR SOLUȚIONATE PRIN HOTĂRĂRILE DIN 21 IUNIE ȘI 28 IUNIE 2002

95. Reclamantul se plânge de durata procedurii privind contestația la executarea silită formulată de societatea debitoare și soluționată definitiv prin hotărârea din 21 iunie 2002 de Curtea de Apel Iași. De asemenea, acesta reclamă durata excesivă a celei de-a doua proceduri privind drepturile sale de autor, soluționată prin hotărârea din 28 iunie 2002 pronunțată de Curtea Supremă de Justiție. Acesta invocă articolul 6 § 1 din convenție, ale cărui părți relevante în speță sunt redactate după cum urmează:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale [...] de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]”

96. Curtea observă că prima dintre procedurile vizate de această plângere a fost inițiată la 18 decembrie 1996 și finalizată la 21 iunie 2002. Prin urmare, aceasta a durat cinci ani, șase luni și trei zile. Cea de-a doua procedură a fost inițiată la 23 mai 1995 și finalizată la 28 iunie 2002. Prin urmare, aceasta a durat șapte ani, o lună și șapte zile.

A. Cu privire la admisibilitate

97. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul articolului 35 §3 din convenție. De asemenea, Curtea subliniază că aceasta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarată admisibilă.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

a) Guvernul

98. Guvernul nu contestă faptul că procedura soluționată prin hotărârea din 21 iunie 2002 nu se caracterizează printr-o complexitate deosebită, dar notează că aceasta a fost suspendată ca urmare a introducerii a altor două proceduri având incidență asupra desfășurării primei proceduri: cererea de revizuire a hotărârii din 12 septembrie 1994 și acțiunea privind valabilitatea brevetului reclamantului. În plus, acesta observă că persoana în cauză a atacat hotărârea înainte de pronunțarea din 19 decembrie 1996, ceea ce a dus la mai multe amânări pentru soluționarea căilor respective de atac. Consideră că nu au existat perioade lungi de inactivitate a autorităților și că ședințele au fost stabilite la intervale rezonabile. În cele din urmă, concluzionează că autoritățile au dat dovadă de diligență în soluționarea cauzei.

99. Guvernul nu a prezentat observații cu privire la durata procedurii soluționate prin hotărârea din 28 iunie 2002.

b) Reclamantul

100. În ceea ce privește procedura soluționată prin hotărârea din 21 iunie 2002, reclamantul insistă asupra faptului că autoritățile au suspendat examinarea cauzei pentru o perioadă nerezonabilă și fără nici o justificare relevantă, în timp ce acesta deținea o creanță împotriva statului. Prin urmare, acesta contestă afirmația Guvernului privind inexistența unor perioade lungi de inactivitate a autorităților.

101. În continuare, reclamantul observă faptul că Guvernul nu a făcut nici un comentariu cu privire la procedura soluționată prin hotărârea din 28 iunie 2002.

102. Acesta reiterează faptul că durata celor două proceduri a fost excesivă.

2. Motivarea Curții

103. Curtea reamintește că caracterul rezonabil al duratei unei proceduri se analizează în funcție de circumstanțele cauzei și având în vedere criteriile consacrate de jurisprudență, în special complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și cel al autorităților competente, precum și obiectul litigiului pentru persoanele în cauză [a se vedea, printre altele, *Frydlender împotriva Franței* (GC), nr. 30979/96, pct. 43, CEDO 2000-VII].

104. În speță, în ceea ce privește prima procedură, care are ca obiect o contestație la executarea silită, Curtea evidențiază, în primul rând, faptul că, conform articolului 320 pct. 1 C. proc. civ. (a se vedea supra pct. 67), o astfel de cerere trebuia examinată de urgență și cu precădere; procedura în cauză a fost suspendată la 23 martie 1998 în așteptarea rezultatului definitiv al procedurilor privind revizuirea hotărârii din 12 septembrie 1994 și anularea brevetului reclamantului. De asemenea, observă faptul că documentele depuse la dosar nu permit cunoașterea datei la care a fost reluată examinarea cauzei. Cu toate acestea, având în vedere că cele două proceduri menționate au fost soluționate definitiv abia la 23 ianuarie și 30 noiembrie 2001 (a se vedea supra pct. 22 și 46), Curtea consideră că reluarea examinării contestației a avut într-adevăr loc la 30 noiembrie 2001 și la 25 februarie 2002, data dezbaterilor (a se vedea supra pct. 27). Prin urmare, examinarea contestației a fost suspendată pentru mai mult de trei ani și opt luni; în plus, executarea silită era suspendată de la 19 decembrie 1996 până la soluționarea definitivă a contestației, soluție care fusese deja amânată (a se vedea supra pct. 25).

105. În ceea ce privește susținerile Guvernului, că cele două proceduri paralele puteau influența desfășurarea procedurii privind contestația la executare, motiv pentru care aceasta din urmă a trebuit suspendată, Curtea consideră că respectivele proceduri inițiate de societatea debitoare vizau doar amânarea executării. De asemenea, Curtea Supremă a observat, în hotărârea din 31 octombrie 1997, faptul că procedura de revizuire fusese introdusă în scopul evident de a împiedica executarea unei hotărâri irevocabile (a se vedea supra pct. 20).

106. În ceea ce privește cea de-a doua procedură privind plata drepturilor de autor ale reclamantului, Curtea notează că aceasta a fost suspendată în perioada 18 aprilie 1997 și 23 aprilie 2001, adică timp de cinci ani, în așteptarea soluționării procedurii privind valabilitatea brevetului de invenție al reclamantului (a se vedea supra pct. 52).

107. Curtea s-a pronunțat de mai multe ori în cauze ce au ridicat probleme similare celor din prezenta speță, în care a constatat încălcarea articolului 6 § 1 din convenție.

108. După ce a examinat toate elementele ce i-au fost supuse atenției, aceasta consideră că Guvernul nu a expus nici o faptă și nici un argument ce ar putea conduce la o altă concluzie în prezentul caz. Ținând seama de jurisprudența sa în domeniu, Curtea consideră că, în speță, durata procedurilor în litigiu este excesivă și nu răspunde cerinței unui „termen rezonabil”.

109. Prin urmare, a fost încălcat articolul 6 § 1 din convenție datorită duratei excesive a celor două proceduri.

III. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 13 DIN CONVENȚIE

110. Reclamantul reclamă lipsa unei căi de atac efective în dreptul românesc împotriva deciziilor de suspendare a executării. De asemenea, acesta se plânge de lipsa unei căi de atac efective prin care ar fi putut introduce o plângere privind durata excesivă a celor două proceduri menționate, invocând imposibilitatea de a reduce lungile perioade de așteptare în examinarea acestor proceduri. Acesta invocă articolul 13 din convenție, redactat după cum urmează:

„Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de [...] convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

A. Cu privire la admisibilitate

111. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul articolului 35§ 3 din convenție. De asemenea, Curtea subliniază că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

a) Guvernul

112. Guvernul consideră că reclamantul putea sesiza Consiliul Superior al Magistraturii cu o plângere privind durata procedurii interne. Acesta adaugă că, în conformitate cu Legea nr. 92/1992 și Legea nr. 303/2004, această instituție poate fi sesizată cu o plângere privind nerespectarea de către magistrați a unei obligații legale, și anume de a soluționa cu celeritate cauzele care le-au fost atribuite și că nerespectarea unei obligații înscrise în statutul magistraților poate antrena responsabilitatea disciplinară a persoanei în cauză.

113. Acesta observă în continuare că o asemenea posibilitate se numără printre soluțiile examinate de Comisia de la Veneția în cadrul studiului cu privire la căile de atac care trebuie folosite pentru obținerea unei despăgubiri în cazul unei durate excesive a procedurilor. Guvernul consideră că, fiind format din judecători și procurori și exercitând funcții jurisdicționale în cadrul procedurii disciplinare, Consiliul Superior al Magistraturii beneficiază de garanții de legalitate și imparțialitate. De asemenea, consideră că reprezintă o instanță națională care prezintă o eficiență aproape similară cu cea a unei instanțe de judecată. Având în vedere că articolul 13 din convenție nu solicită ca „instanța” să fie o instituție judiciară, acesta consideră că, în speță, cerințele acestei dispoziții sunt îndeplinite.

114. În continuare, Guvernul evidențiază faptul că Constituția României acordă întâietate tratatelor în materie de drepturi ale omului și permite aplicarea directă a Convenției Europene a Drepturilor Omului și a jurisprudenței Curții; prin urmare, conform susținerilor Guvernului, reclamantul avea obligația de a prezenta direct în fața instanțelor interne o acțiune întemeiată pe durata procedurii. În această privință, subliniază faptul că instanțele naționale fac adesea apel la jurisprudența Curții în pronunțarea hotărârilor și că acest aspect înregistrează o evoluție continuă, ceea ce conduce la concluzia că, dacă ar fi fost sesizate cu o astfel de acțiune, acestea ar fi examinat-o.

115. În această privință, acesta prezintă douăsprezece decizii pronunțate între 2004 și 2007 de Judecătoria Sectorului 3 București, tribunalele Sibiu și Iași și de curțile de apel București și Timișoara. Dintre aceste decizii, opt au fost pronunțate în 2007, două în 2004 și două în 2005; de asemenea, două au fost pronunțate în ultimă instanță, două în apel și opt în primă instanță. În motivele deciziilor, instanțele naționale au făcut trimitere la anumite dispoziții ale convenției sau la jurisprudența Curții, care vizează, în special, dreptul de proprietate și executarea hotărârilor judecătorești. Nu rezultă din documentele și informațiile depuse de Guvern că deciziile pronunțate în primă instanță sau în apel au fost confirmate prin căi de atac.

116. O singură decizie dintre cele prezentate de Guvern viza problema duratei procedurilor (a se vedea supra pct. 72).

b) Reclamantul

117. Reclamantul consideră că a fost încălcat articolul 13 din convenție.

2. Motivarea Curții

118. Curtea reamintește că articolul 13 din convenție garantează existența în dreptul intern a unei căi de atac care permite prevalarea de drepturile și libertățile consacrate de convenție. Prin urmare, această dispoziție are drept consecință o cale de atac internă care să permită examinarea conținutului unei „plângeri credibile” întemeiate pe convenție și care oferă măsurile de reparație corespunzătoare.

119. „Eficiența” unei „căi de atac” în sensul articolului 13 nu depinde de certitudinea unei soluții favorabile pentru reclamant. De asemenea, nu este nevoie ca „instanța” menționată în această dispoziție să fie o instituție judiciară, dar în acest caz competențele sale și garanțiile pe care le prezintă sunt luate în considerare în aprecierea eficienței acțiunii exercitate în fața sa. De asemenea, toate căile de atac oferite de dreptul intern pot răspunde cerințelor articolului 13, chiar dacă nici una dintre acestea nu corespunde în întregime cerințelor acestuia.

120. Prin urmare, acesta trebuie să stabilească de fiecare dată dacă mijloacele de care justițiabilii dispun în dreptul intern sunt „eficiente” în sensul că pot împiedica apariția sau continuarea unei încălcări pretinse sau pot furniza persoanei interesate o măsură de reparație corespunzătoare pentru orice încălcare deja produsă. Prin urmare, o acțiune este eficientă atunci când permite fie o intervenție mai rapidă a instanțelor sesizate, fie furnizarea către justițiabil a unei reparații corespunzătoare pentru întârzierile deja semnalate [*Kudła împotriva Poloniei* (GC), nr. 30210/96, pct. 157-158, CEDO 2000-XI, și *Sürmeli împotriva Germaniei* (GC), nr. 75529/01, pct. 98-99, CEDO 2006-VII].

121. Ținând seama de concluzia de la pct. 108-109 supra, Curtea consideră că plângerea reclamantului poate fi susținută cu probe. Prin urmare, trebuie să se stabilească dacă, în circumstanțele speței, dreptul român oferea o cale care să îi permită persoanei interesate obținerea unei măsuri de reparație cu privire la durata excesivă a celor două proceduri.

122. Curtea constată că Guvernul evocă două mijloace pe care reclamantul le avea la dispoziție în cazul unei durate excesive a unei proceduri: o plângere disciplinară introdusă în fața Consiliului Superior al Magistraturii și o acțiune introdusă la o instanță judecătorească. Conform susținerilor Guvernului, prima acțiune se poate întemeia pe dispozițiile legilor nr. 92/1992 și 303/2004, iar cea de-a doua pe Constituție.

123. În ceea ce privește primul mijloc, Curtea evidențiază că nu reiese din dispozițiile celor două legi menționate de Guvern (a se vedea supra pct. 68-70) că acestea vizau în mod expres soluționarea unei probleme legate de durata excesivă a procedurilor în fața instanțelor interne [a se vedea, *a contrario*, *Slaviček împotriva Croației* (dec.), nr. 20862/02, CEDO 2002-VII]. În orice caz, Guvernul a omis să precizeze dacă o asemenea procedură, care are ca obiect răspunderea disciplinară a judecătorilor, avea consecințe directe și imediate asupra duratei procedurilor la care reclamantul face referire. Era vorba de una dintre condițiile reținute de Comisia de la Veneția în studiul său privind eficiența acțiunilor interne în materie de durată excesivă a procedurilor (a se vedea supra pct. 74). De altfel, Guvernul nu a prezentat nici un exemplu din practica națională pentru a demonstra că reclamantul avea obligația de a obține o reparație corespunzătoare prin folosirea acestei proceduri.

124. Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că o procedură disciplinară împotriva judecătorilor poate avea efecte doar asupra situației personale a magistratului în cauză și, prin urmare, nu poate fi considerată o acțiune efectivă împotriva duratei excesive a procedurilor (*Kormacheva împotriva Rusiei*, nr. 53084/99, pct. 62, 29 ianuarie 2004).

125. În ceea ce privește cel de-al doilea mijloc indicat de Guvern, Curtea evidențiază că, de fapt, convenția este direct aplicabilă în România și prevalează asupra dispozițiilor de drept

național care sunt contrare acesteia (a se vedea supra pct. 61-62). De asemenea, se reține faptul că un sistem bazat pe supremația convenției și a jurisprudenței aferente asupra legislațiilor naționale poate asigura, în cel mai bun caz, buna funcționare a mecanismului de protecție creat de convenție și protocoalele sale adiționale [*Dumitru Popescu împotriva României* (nr. 2), nr. 71525/01, pct. 103, 26 aprilie 2007].

126. În speță, Curtea observă că Guvernul a prezentat hotărârile instanțelor naționale care au menționat anumite dispoziții ale convenției sau jurisprudența Curții (a se vedea supra pct. 115). Totuși, aceasta observă faptul că majoritatea hotărârilor în cauză au fost pronunțate în 2007, și că doar unele dintre acestea au fost pronunțate în 2004 și 2005, în timp ce cele două proceduri ale căror durate fac obiectul plângerii reclamantului au fost soluționate definitiv în 2002. În general, hotărârile au fost pronunțate în primă instanță și în apel, fără să reiasă din documentele și informațiile depuse de Guvern dacă acestea au fost confirmate prin căile de atac. În plus, cu excepția uneia singure, hotărârile nu vizau problema duratei procedurilor și a acțiunii aferente.

127. În ceea ce privește hotărârea nr. 797 din 30 martie 2007 a Tribunalului Iași, Curtea ia act cu satisfacție de raționamentul său (a se vedea supra pct. 72). Cu toate acestea, ea reamintește faptul că această hotărâre a fost pronunțată la aproximativ cinci ani de la încheierea procedurilor în cauză și că, în plus, din informațiile oferite de Guvern, nu reiese dacă e definitivă.

128. Prin urmare, Curtea consideră că o hotărâre unică, indiferent cum este redactată motivația ei, nu este suficientă pentru a demonstra existența unei jurisprudențe interne care să dovedească eficiența acțiunii examinate. Absența jurisprudenței dovedește incertitudinea actuală a acțiunii în practică (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Horvat împotriva Croației*, nr. 51585/99, pct. 44, CEDO 2001-VIII).

129. În plus, hotărârea în cauză viza doar situația obținerii unei reparații pentru procedurile deja finalizate, în timp ce prezenta cauză vizează, de asemenea și în special, existența unei acțiuni care să accelereze o procedură în derulare. Guvernul nu a oferit nici un exemplu de jurisprudență în această privință (*Rachevi împotriva Bulgariei*, nr. 47877/99, pct. 64, 23 septembrie 2004). În plus, în ceea ce privește România, Curtea a identificat deja o deficiență de funcționare a sistemului judiciar din cauza casărilor și trimiterilor succesive datorate unor erori comise de instanțele de rang inferior (*Cârstea și Grecu împotriva României*, nr. 56326/00, pct. 42, 15 iunie 2006).

130. Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că Guvernul nu a dovedit în mod suficient în speță faptul că reclamantul dispunea de o cale de atac efectivă în sensul articolului 13 din convenție care să-i fi permis introducerea unei plângeri bazate pe durata procedurii.

131. Această concluzie nu aduce atingere în nici un fel oricărei evoluții pozitive pe care o pot înregistra, în viitor, dreptul și jurisprudența interne cu privire la acest punct.

132. Prin urmare, a fost încălcat articolul 13 din convenție.

133. Având în vedere concluziile de mai sus, Curtea consideră că nu trebuie examinat separat capătul de cerere privind lipsa unei căi de atac efective împotriva deciziilor de suspendare a executării.

IV. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE PRIVIND NERESPECTAREA DREPTULUI DE A AVEA ACCES LA O INSTANȚĂ

134. Prin invocarea articolului 6 § 1 din convenție, reclamantul pretinde o atingere adusă dreptului său de a avea acces la o instanță pe motiv că, prin hotărârea Curții de Apel Suceava

din 21 iunie 2002 și prin hotărârea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2003, a fost obligat la plata unor cheltuieli de judecată exorbitante și nejustificate.

A. Cu privire la admisibilitate

135. Guvernul ridică excepția de incompatibilitate *ratione materiae* a acestei plângeri, pe motiv că cererile reclamantului au fost examinate pe fond de către instanțele naționale și că, prin urmare, acestuia nu i-a fost refuzat dreptul de acces la o instanță.

136. Curtea observă faptul că excepția Guvernului este strâns legată de fondul plângerii întemeiate pe articolul 6 § 1 din convenție, astfel încât trebuie conexasă cu fondul. De asemenea, în cadrul tuturor elementelor de care dispune, constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul articolului 35 § 3 din convenție și că nu prezintă nici un alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

137. Guvernul reamintește că dreptul de a avea acces la o instanță nu este absolut și că limitarea acestui drept poate fi admisă în măsura în care urmărește un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit. Acesta consideră că, în speță, cheltuielile de judecată presupun taxa de timbru și onorariile avocaților și că acestea nu au fost excesive în raport cu creanța solicitată de reclamant.

138. De asemenea, acesta pretinde că nu reiese din documentele depuse la dosar că reclamantul a plătit efectiv sumele cu titlu de cheltuieli de judecată.

139. Reclamantul consideră că afirmațiile Guvernului privind taxa de timbru nu au nici o legătură cu prezenta cauză. De asemenea, contestă susținerea conform căreia nu a plătit cheltuielile de judecată, invocând că, în temeiul tranzacției încheiate cu societatea debitoare, a existat o compensare între aceste cheltuieli și creanța sa împotriva societății debitoare.

140. Curtea reamintește că a stabilit validitatea tranzacției din 7 iulie 2005 (a se vedea supra pct. 90), care viza și cheltuielile de judecată. Prin urmare, consideră că nu este necesară pronunțarea cu privire la acest capăt de cerere.

V. CU PRIVIRE LA CELELALTE ÎNCĂLCĂRI PRETINSE ALE ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

141. Invocând articolul 6 din convenție, reclamantul se plânge de respingerea pretențiilor sale de către Curtea Supremă de Justiție prin hotărârile din 28 iunie 2002 și 24 ianuarie 2003, precum și de soluționarea definitivă a procedurii prin hotărârea din 21 iunie 2002, pronunțată de Curtea de Apel Iași.

142. Curtea reamintește că nu era de competența sa să cunoască erorile de fapt sau de drept pretins comise de o instanță internă, numai dacă acestea aduc atingere drepturilor și libertăților protejate de convenție [*García Ruiz împotriva Spaniei* (GC), nr. 30544/96, pct. 28, CEDO 1999-I].

143. Ținând cont de ansamblul elementelor de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la pretențiile formulate, Curtea nu a evidențiat nici o încălcare aparentă a drepturilor garantate de convenție.

144. Prin urmare, acest capăt de cerere trebuie respins ca nefondat, în aplicarea articolelor 35 § 3 și 4 din convenție.

VI. CU PRIVIRE LA APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

145. Articolul 41 din convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

146. Reclamantul solicită plata sumelor de care a fost privat datorită a numeroase încălcări ale drepturilor garantate de convenție. Astfel, acesta solicită următoarele sume:

- 1 862 728 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu material suferit ca urmare a „încălcării repetate a drepturilor garantate de convenție pentru neexecutare (a hotărârii din 12 septembrie 1994)”;

- 45 000 EUR cu titlu de prejudiciu material cauzat prin respingerea celei de-a doua acțiuni privind drepturile de autor (hotărârea Curții Supreme din 28 iunie 2002);

- 1 000 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral cauzat ca urmare a numeroase încălcări ale drepturilor sale.

147. Guvernul contestă suma de 1 862 728 EUR din motivele prezentate în observațiile sale privind admisibilitatea și fondul cererii. În această privință, acesta reamintește că, la 7 iulie 2005, părțile au încheiat o tranzacție în temeiul căreia creanța reclamantului a fost considerată stinsă. Această tranzacție a fost încheiată în mod valabil, nici un indiciu nu permite să se considere că, în speță, consimțământul reclamantului a fost afectat de vicii. În plus, Guvernul observă faptul că expertiza din 31 octombrie 2004 a fost contestată de societatea debitoare.

148. În ceea ce privește suma de 45 000 EUR, Guvernul observă faptul că procedura soluționată prin hotărârea în cauză face obiectul prezentei cereri doar în ceea ce privește durata procedurii, deoarece Curtea nu i-a comunicat plângerea întemeiată pe articolul 1 din Protocolul nr. 1 privind această procedură. De asemenea, la sfârșitul procedurii nici un „bun” nu a intrat în patrimoniul reclamantului, având în vedere faptul că acțiunea sa a fost respinsă. Prin urmare, acesta îi solicită Curții să respingă cererea.

149. De asemenea, Guvernul consideră că suma solicitată cu titlu de prejudiciu moral este excesivă și că, în orice caz, nu există o legătură de cauzalitate între pretensele încălcări ale convenției și prejudiciul moral invocat.

150. Curtea reamintește că, în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe neexecutarea hotărârii din 12 septembrie 1994, aceasta a stabilit încălcarea articolului 6 § 1 din convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 din cauza întârzierii executării, după ce a considerat că hotărârea menționată anterior a fost executată la 7 iulie 2005 (a se vedea supra pct. 90 și 93-94). De asemenea, reamintește concluziile privind capătul de cerere întemeiat pe respingerea acțiunii reclamantului prin hotărârea din 28 iunie 2002 (a se vedea supra pct. 141-144).

151. Prin urmare, aceasta respinge cererile reclamantului cu titlu de prejudiciu material.

152. În schimb, consideră că persoana în cauză a suferit un prejudiciu moral cert ca urmare a încălcărilor drepturilor sale. Pronunțându-se în echitate, aceasta îi acordă 7 000 EUR cu acest titlu.

B. Cheltuieli de judecată

153. Reclamantul solicită 15 000 euro cu titlu de cheltuieli de judecată. Acesta arată că este vorba de suma totală pe care a fost obligat să o plătească societății debitoare cu titlu de cheltuieli de judecată, sumă care a fost luată în considerare în tranzacția încheiată cu aceasta.

154. Guvernul consideră că reclamantul nu putea pretinde nici o sumă pentru cheltuieli de judecată, în măsura în care a recunoscut că cheltuielile de judecată au fost compensate prin tranzacția în cauză. Prin urmare, acesta solicită Curții să nu acorde nimic în acest sens.

155. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilesc realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al cuantumului lor. Potrivit articolului 41, pot fi recuperate doar cheltuielile rezonabile din punct de vedere al valorii lor și care au fost suportate în mod real și necesar pentru a încerca remedierea, în ordinea juridică internă și în fața Curții, a încălcărilor constatate.

156. În speță, aceasta reamintește că a reținut că nu este necesară pronunțarea pe fond privind cuantumul cheltuielilor de judecată (a se vedea supra pct. 140).

157. Prin urmare, este necesar să se respingă această pretenție a reclamantului.

C. Dobânzi moratorii

158. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe neexecutarea hotărârii din 12 septembrie 1994 (articolul 6 § 1 din convenție și articolul 1 din Protocolul nr. 1), durata procedurilor soluționate prin hotărârile din 21 iunie 2002 și 28 iunie 2002 (articolul 6 § 1 din convenție), lipsa unei căi de atac efective care să permită formularea unei plângeri privind durata acestor proceduri (articolul 13 din convenție) și nerespectarea dreptului de acces la o instanță din cauza cuantumului cheltuielilor de judecată stabilite de hotărârile din 21 iunie 2002 și 24 ianuarie 2003 și inadmisibilă în ceea ce privește celelalte capete de cerere;

2. *Hotărăște* că au fost încălcate articolele 6 § 1 din convenție și 1 din Protocolul nr. 1 prin executarea cu întârziere a hotărârii din 12 septembrie 1994;

3. *Hotărăște* că a fost încălcat articolul 6 § 1 din convenție ca urmare a duratei procedurilor soluționate prin hotărârile din 21 iunie 2002 și din 28 iunie 2002;

4. *Hotărăște* că a fost încălcat articolul 13 din convenție;

5. *Hotărăște* că nu este necesară pronunțarea cu privire la capătul de cerere privind nerespectarea dreptului de a avea acces la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 din convenție, datorită cuantumului cheltuielilor de judecată stabilite prin hotărârile din 21 iunie 2002 și 24 ianuarie 2003;

6. *Hotărăște*

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în temeiul articolului 44 § 2 din convenție, 7000 EUR (șapte mii euro)

cu titlu de prejudiciu moral, la care se va adăuga orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;

b) că suma menționată va fi convertită în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății;

c) că, de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, această sumă trebuie majorată cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

7. Respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 24 februarie 2009, în temeiul articolului 77 § 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte